

С. М. Бондаренко

Пільзеніт

ПІЛЬЗЕНІТ — мінерал, телурид бісмуту з групи тетрадиміту. Формула: Bi_4Te_3 . Відомий від 1853. Названий за місцем, де вперше знайдено: Дойч Пілзень (Угорщина). Склад (%): Bi — 68,59; Te — 31,41; домішки: Ag, Pb, Se, S. Тригональна сингонія, характеризується досконалою спайністю за пінакоїдом. Колір олов'яно-білий, металічний блиск. Густина 8,4—8,9. Твердість 1,5—2,5. Типовий гідротермальний мінерал золоторудних родовищ і проявів телуридів: Секеримб (Румунія), Коронуда (Македонія), Банська Штявница, Порубапод Вигурлатом (обидва — Словаччина), а також для золотодобувного району Коррего-Кріміносо (шт. Гояс, Бразилія), Си—Ні родовища Хамі (Китай). Поширений в Узбекистані, Канаді, США. В Україні трапляється в епітаксичному зростанні з різними телуридами і сульфідами бісмуту в р-ні Вигурлат-Гутинського пасма (Закарпаття) та в Au—As рудах центральної частини Українського щита.

Фотоілюстрації

Рекомендована література

1. V. Melnikov, S. Jelen, S. Bondarenko et al. Comparative study of Bi—Te—Se—S mineralizations in Slovak Republic and Transcarpathian region of Ukraine. Part 2. Crystal chemistry and genesis of layered Bi—tellurides // *Mineralogical J.* [Ukraine]. 2010. Vol. 32, № 1;
2. Бондаренко С. М., Сьомка В. О., Степанюк Л. М. Мінералого-геохімічні особливості бісмуту в протерозойських рудоносних структурах західної частини Інгульського мегаблоку // *Геохімія та рудоутворення*. 2020. Вип. 41.

Бібліографічний опис:

Пільзеніт / С. М. Бондаренко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2024. – Режим доступу:

<https://esu.com.ua/article-881894>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).